

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr 47. ANULU XII.

Sabiu, in 18 Iunie 1864.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si țieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inscraterile se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu cu litere
mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. s.
pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. fa

Telegrafulu ése de doua ori pe septe-
mata: joi'a si Duminca. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditur'a
foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani
gata, prin scrisori francate, adresate
catra espeditura. Pretulu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
car' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Invitare de a prenumera

„Telegrafulu Romanu.“

Finindu-se cu 30 Iunie cal. vechiu abonamentulu Dloru
abonati pe semestrulu I. alu anului curinte, Ianuaru — Iunie,
si pe triluniulu Aprile — Iunie: prin acest'a se deschide a-
bonamentu nou la „Telegrafulu Romanu“ pe semestrulu alu
doilea alu anului curinte.

Conditunile remanu cele cunoscute:

Abonamentulu pe 1/2 anu, pentru Sabiu 3 1/2 f.
pentru Tranni'a 4 f.
pentru principate 6 f.

Abonamentulu pe 1/4 anu, pentru Sabiu 1 f. 75 xr.
pentru Tranni'a 2 f. —
pentru principate 3 f. —

Sabiu in 1/13 Iunie 1864.

Redactiunea si Editur'a.

Diet'a transsilvana.

Siedinti'a din 30 Maiu (11 Iunie) 1864.

(Continuare si capetu din nr. premergatoriu.)

Binder partinesce propunerea lui Manu, ca astfel sa
se dea o espressione practica inarticularei natiunei romane.
(Bravo! in stang'a.)

Vajda renuncia la cuventu.

Koronka intre multe aclamatiuni din partea stanga
apera autonomi'a țierei, apera pre diregatorii indigeni de im-
putarea facuta, ca n'aru fi destulu de capaci pentru posturile
trebuincioase, fericiteza pre imperatulu, ca a scosu din țiera
caravanele de ampoiati straini, in fine partinesce amendemen-
tulu lui Manu.

Dr. Teutsch apera pre C. Schmidt in contr'a observa-
rilor facute de Mitru. Siolutiu: ca candu C. Schmidt n'aru
pune pretiu pe religione, si arata inticlesulu celu adeveratu alu
cuvintelor acestuia.

Vajda pentru propunerea lui Manu cu adaugerea cu-
ventulu: indigenu, ca astfelu sa fia garantata espresu ega-
litatea de drepturi.

Br. Friedenfels e multiamitu cu proiectulu regimulu,
cu care s'a invoitu si comitetulu, ba si minoritatea comitetulu.

Presedintele se roga a se curma cuventurile. Gai-
tanu e de o parere cu Mog'a si Koronka. Mai bine sa se
faca Romanieloru o universitate, de catu sa li-se impute necua-
lificatiunea! Vorbesce mai pe largu despre Judeii, pre cari
Goluchowsky i-a scosu din țierile germano-slavice si ia tra-
misu pe capulu nostru.

Schuler-Libloy espunendu, ca nu este nici unu
periculu in amendementulu lui Manu, provoca a se priimi. Ne-
gruti u respunde: lui Br. Friedenfels, ca Romani au incedere
in regimu, dar totusi se temu de sistemulu lui Bach; lui Br.
Salmen, ca densulu n'aru avea nimicu in contr'a Judeiloru,
candu aru vedea, ca-i priimescu si Sasii in Sachsenlandulu loru;
lui C. Schmidt, ca cele 7 pecate de morte ale Tranniei (3
natiuni si 4 confessiuni) prin inarticularea natiunei romane
s'au prefacutu in cele porunci ale lui Domnediu. (Haritate.)

I. Schneider pentru proiectulu regimulu.

Fogarasu reprobéza espressionele privitoare la con-
fessiuni, intrebuintate de Dr. Teutsch, si se declara pentru
propunerea lui Manu.

Presedintele se roga de nou, a nu se face vor-
ba multa.

Schnell pentru Manu, caci aceea corespunde legis-
latiunei nostre din vechime.

I. Balomiri pentru proiectulu lui Manu, in care nu
vede decatu o consecuintia naturala si nevinovata a legii de
inarticulare a natiunei romane.

C. Schmidt face mai multe observatiuni lui Mog'a
si Koronka.

Mog'a si Br. Salmen -si mai facu complimente
imprumutate de necompetintia si altele.

Bolog'a pentru proiectulu lui Manu: ca sa inceteze
justiti'a de a fi justitia natiunala, ci sa se faca justitia a totu-
roru natiuniloru.

In fine la urgentile cereri de incheierea desbaterei, se a-
ducu la votare

1) proiectulu lui Manu, (care se priimescu cu
mare maioritae), si asiá

2) proiectulu regim. (respectiv alu majoritatii si
minoritatii) devine de prisosu.

Cu acesteia siedinti'a se termina.

Siedinti'a din 2/14 Iunie 1864.

Dupa citirea si verificarea protocolulu se da spre citire
o petitiune a orasiului Sighisora, prin carea acest'a radica
protestu contr'a liniei ferate Aradu-Sabiu, si staruiesce pen-
tru o linia pe tarnavi la Brasiovu. Se predá comitetulu
pentru drumulu de feru.

La ordine e § 4 din proiectulu comitetulu.

Puscariu nu e multiamitu nici cu proiectulu regi-
mulu, nici cu alu majoritatii, nici cu alu minoritatii; apoi
combate in cuventu mai lungu tribunalulu de instanti'a a dou'a
infintiatu pentru fundulu regescu, si desfasura mai pe largu
ide'a, ca dupa ce alte privilegii au cadutu, nu e cu dreptulu,
a se mai observa nici privelegiulu andreanu, pe care baseza
Sasii autonomi'a loru municipala deosebita in mijloculu țierei.
Deci propune amendementulu urmatoriu, ca Curtea suprema de
judecata are de a decide in tote casurile civile si urbariale, de-
legate procedurii judecatoresci, in instanti'a a trei'a si cea
din urma, incatu i compete dreptulu fatia cu tribunalulu de a
dou'a instantia dupa prescriptele sustatatore.

Acesta propunere, sprijinita tare in stang'a, produce in
centru combateri cari din cari mai infocate; caci centrulu (Sa-
sii) vede intrens'a unu atacu asup'a judecatoriei de instanti'a
a dou'a din fondulu regescu, si prin urmare si asup'a au-
tonomiei sasesci.

Celu d'antaiu oratoru este Brandsch, carele combate
parerile desfasurate de Puscariu; dar gerendu-se ca represen-
tante alu natiunei sasesci, presedintele i observa, ca acesta
n'are locu.

Representantele regimulu de Papp apera proiectulu regi-
mulu. Dr. Teutsch da o deductiune istorica despre ve-
nirea sasiloru in Tranni'a, despre privilegiulu andrean, despre
diplom'a leopoldina, despre decisiunile dietei din 1790, si in
fine despre diplom'a din 1860, prin carea s'au restauratu con-
stitutiunea de mai nainte, prin urmare si positiunea politica a
Sasiloru. In fine crede, ca diet'a nu e competente de a lua
Sasiloru aceea, ce regimulu li-a recunoscutu de mai multe ori.
Panacandu referintiele tranne suntu asiá, precum le vedemu
astadi, sa n'ascepte nimenea, ca Sasii sa parascesca vechiulu
loru turnu de ingradire, pecandu ceialalti locuitori transsilvani
intra cu steagurile falsaindu in cetatile loru de mai nainte.
Sa nu gramadesca diet'a asup'a sea cuventulu unui mare
barbatu de statu: ca voru sa fia liberi si nu sciufi drepti!
(Cuventulu e ntrerruptu adeseori de aclamatiuni in centru.)

Domzsa aduce unu amendementu, care in fondu ni se
pare ca nu se deosebesce de proiectulu regimulu, si care re-
mane nesprizinitu.

Gull apera in cuventu mai lungu autonomi'a sasésca in fondulu regesca si tribunalulu superioru, infintiati de curendu, si la capetulu lui dá Româniloru sa pricepa, ca precum Ungurii in 48 cu tóte bogatele loru mijlóce, cu totu curagiulu loru n'au potutu sustiné o centralisare particulara, asiá nu voru poté nici Români!

C. Schmidt, radimatu de deductiunea istorica data de dr. Teutsch, espune mai pe largu natur'a diplomei andreiane, care fara dreptu se numesce privilegiu, espune positiunea de dreptu a Sasiloru si a tinutulu loru, care n'a fostu unu comitatu singuru, ci a fostu „*tertia pars regni*“, si 'n fine repetiesce assertiunea prevorbitoriloru, ca panacandu suntu impreginrările asiá, Sasiu nu potu lasá de dreptulu loru. Densulu in amendementulu lui Puscariu nu vede nici unu atacu asupr'a tribunalulu superioru casescu, căci altmintrea aru trebui sa se abtina dela votare, ci vede numai intentiunea, de a-si tine domni din stâng'a o cale deschisa, pe candu va veni la desbatere organisarea tribunaleloru de instanti'a I. s. II. (Aprobare in stâng'a.) Dintr'alte nu-i pasa, recunósceva diet'a tribunalulu superioru din fundulu regescu, ori nu; căci in ultima analysi cestiunea acestui tribunalu totusi nu depinde de dieta, ci de universitatea sasésca,

Mog'a combate positiunea esceptiunala a Sachsenlandului, si dupa-ce reflecta mai multe celea lui Brandsch, C. Schmidt si Dr. Teutsch, se declara pentru amend. lui Puscariu.

Dupa-ce in fine mai vorbesce si Eppulu Fogarasy, mirandu-se de Sasi, cari pâna bine de curendu erau totu centralisti, ear acumu fugu de centralisare, siedinti'a se'ncheia.—

Siedinti'a din 3/15 Iuniu.

Protocolulu se cetesce in limb'a magiara si se priimesce fara nici o observare. La ordinea dilei e totu § 4 din proiectulu organisarei tribunalulu supremu.

Puscariu intr'o cuventare meritoria—si descopere simtiemintele si intentiunile, ce leau avutu la propunerea amendementulu seu, dicendu, ca elu n'au cugetatu, ca acestu amendementu va aduce astfelu de desbateri infocate; pentruca n'a vatematu prin tr'ensulu si prin motivele aduse pre nimenea personaliter, n'au vatematu nobil'a natiune sasésca, nici „*obergerichtulu*“ acesteia, si nici pre comitele sas.. Singur'a sea convingere si intentiune la propunerea acelu amendementu au fostu aceea, ca acest'a e fara nici unu grejudiciu, pe candu atátu proiectulu minoritáti, cátu si alu maioritáti cuprindu in sine prejudicie incontr'a legislatiunei, ba incontr'a natiunei române. Si asiá neavendu elu intentiunea de a vatemá pre cineva, nici va respunde cuiva; numai Comitulu sasescu, care nu s'a lasatu in vatemári, ci in combateri reale, cá si elu. Comitele, dice, au disu, ca privilegiulu andreianu nu se póte stramutá; densulu in sa e de parere, ca dupa-cum alte legi se potu schimbá, asiá si acela se póte.

Totu D. Comite au disu, ca comitele sasescu au fostu si voivoda in teritoriulu seu; asiá e, dice elu, dara trebuie sciutu, ca acest'a a fostu pe tempurile acelea si prin comitate, pentru ca fiacare „*Föispanu*“ era totodata si Voda. Prin urmare recomanda inca odata amendementulu seu, care este fara prejudiciu.

Binder. Nu se mira, ca au fostu asiá desbateri infocate la § acest'a, pentru ca de o parte, acelea provinu din intrebările cele multe si complicate, ce se ivescu pe tapetu pentru Trannia, ear de alta parte, pentruca propositiunei acesteia i-ar fi fostu loculu dupa organisarea tieri si a justitiei de instanti'a a dou'a. Recomanda membriloru mai mare bagare de séma in privinti'a competintiei dietei. Apoi apera statutele sasesci, dicendu, ca acelea au fostu mici in volumenu, in sa in materialu au intrecutu pre Verbötzi celu voluminosu. Radica natiunea sasésca prin cuvinte inalte, si dice, ca deca voiescu ceialalti a goni pre Sasiu din Transsilvania, nu-i voru poté prin alt'a, fara numai prin acelu gradu de cultura, la care s'au aventatu ei. Transsilvania, dice, nu e tíera impartita numai geografice, ci si organice, prin urmare tinutulu sasescu bine organisatu nu póte intrá in legatura cu celelalte párti, in care nu s'au desvoltatu starea cetatienésca, ci trebuie sa remána isolatu. Combate amendementulu lui Puscariu si Domzsa, si dice, ca densulu se alipesce pe lángra alu regimulu.

Br. Friedenfels apera autonomi'a si legile sasesci, si dice, ca vorbele de ieri, cari au batutu la dreptulu „*de alu meu, si alu teu*“ nu potu produce altceva, decâtu confusiune si neintielegere; se alatura lángra proiectulu regimulu.

Balómiri face deosebire intre a vorbi in numele natiunei, si pentru natiune, dicendu, ca elu nu póte vorbi in numele natiunei, ci numai pentru natiune; prin urmare elu vorbesce pentru natiune. La ordinea dilei au fostu proiectulu

de lege pentru tribunalulu de instanti'a a trei'a; in sa densulu vede, ca aici s'au intinsu o desbatere infocata pentru instanti'a a dou'a, carea densulu nici decum n'o gasesce la locu; pentruca va veni tempulu si pentru acest'a. Numai atát'a voiesce a dice in privinti'a acest'a, ca au auditu din partea mai multoru membru din centru dicendu, ca diet'a nu e competinte a se amesteca in autonomi'a sasésca; elu din parte-si nu e de parere aceea, ci din contra cugeta, ca dupa cumu Sasiu au dreptu cá representanti ai Transsilvaniei a se amesteca in a-facerile celorlalte párti ale acestei tieri, asiá si Români si Magiarii au a se amesteca in acea parte de tíera, carea e locuita de Sasi; pentru ca deca aru fi asiá, cum dicu acei dd. representanti, atunci aru poté Români si Ungurii a le negá dreptulu de a fi in dieta, cá sa nu se póta nici ei amesteca in celelalte párti ale Tranniei. S'au disu, ca Sasiu suntu si au fostu fórté liberali, pentru ca ei au fostu cei d'antáiu, cari au iertatu intrarea tineriloru románi in scólele sasesci; densulu in sa nu afla intr'aceea asiá mare liberalismu, pentru ca este cunoscutu, ca ori care natiune, care voiesce pre cealalta a o contopi in a sea, deschide acesteia mai antáiu scólele. Partinesce amendementulu dep. Puscariu, fiindca temeiurile incontr'a acestui'a nu suntu asiá de tari, cá sa-lu póta convinge despre contrariulu.

Schuller dice, ca densulu n'aru vorbi nimicu, deca n'aru avé de a-si dá votulu, asiá in sa e silitu. Densulu s'aru fi alipitu de amendementulu lui Puscariu, deca acest'a nu aru fi mersu prea departe in motivele sele, si nu aru fi disu de andreantum, ca cu acest'a e „*pace buna*“ si „*requiescat in pace*“; acest'a l'au indignatu fórté tare, si cugeta, ca pre toti ai loru. Asemenea si dep. Mog'a au mersu prea departe in vorbirea sea asupr'a municipieloru. Densulu prin urmare nu vede mai acomodat si mai aptu proiectu, decâtu acela alu regimulu, pentru care se si declara.

Bolog'a da mân'a cu toti aceia, cari voiescu a sterge justiti'a natiunala (Bravo!). N'aru discutá mai departe, in sa au auditu unu terminu, care nu este adeveratu si nu se usitéza, adeca terminulu „*Obergerichtulu sasescu*“; densulu cugeta, ca sa nu se mai dica sasescu, pentru ca chiaru statutele nu vorbescu despre „*sächsisches Obergericht*“, ci numai de „*Obergericht in Hermannstadt*“, si chiaru universitatea sasésca se vede ca s'au feritu la crearea acestuia, de epitetulu acest'a, cá sa nu cugete cineva, ca e judecatoria natiunala. Apoi se scie si aceea, ca sau datu voturi si Româniloru, ba ce e mai multu, se scie si a ceea, ca intre doue dieci de membri, ce suntu la acésta judecatoria, au alesu si pre unu Románu! (Haritate), si prin urmare sa nuse mai dica „*Obergericht sasescu*“ (Bravo!).

E. Herbert e cu totulu incontr'a amendementulu lui Puscariu, si se alátura pe lángra alu regimulu; pentru ca acest'a leaga trecutulu cu viitoriulu. Combate pre aceia, cari dicu, ca sa nu se dica „*Sachsenland*“ partea locuita de Sasi; ci fundus regius; pentru ca acest'a este si va remané „*Sachsenland*“ (ho! ho! in stâng'a), si elu nu se va abate nici decum dela terminologi'a acest'a, cu atátu mai tare, cu cátu si de Maiestatea Sea e numitu asiá.

G. Manu, dupa ce face distingere intre justitia municipala si intre justiti'a generala, se alatura lángra amendementulu lui Puscariu.

Obert se declara pentru proiectulu regimulu si cu totulu incontr'a amendementulu facutu de Puscariu si proiectulu maioritáti comisiunei.

Alduleanu. De si a fostu desbaterea la acestu paragrafu asiá de infocata si acerba, totusi vorbirea densulu va fi condusa de unu spiritu mai inaltu, de unu spiritu alu invoierei (Bravo!). Fia votarea favoritoare ori pentru care parti-da, totusi densulu e pe deplin convinsu, ca fraternitatea va remané nesticata. (Bravo!) Densulu nu va vorbi din istoria, ca vede, ca aceea nu va duce la salvare, nu va vorbi despre competinti'a dietei in privinti'a judecatoriei sasesci, pâna candu va veni si acest'a la ordine; ci va vorbi despre caus'a neintielegerei, ce domnesce intre membrii inaltei case. Caus'a neintielegerei, cugeta densulu, ca nu provine dintr'altu locu, ci numai de acolo, ca multi nu pricepu cestiunea, ce e la ordinea dilei. Va intrebá cine-va, care parte dintre membrii acestei case nu pricepe acésta cestiune? Elu trebuie sa marturisésca, ca centrulu, si din centru vine si isvorulu neintielegerei; pentru ca membrii acestuia au adusu la lumina unu „*Obergericht sasescu*“, care nu se tine de acésta cestiune. Aici nu e intrebarea de acestu „*Gericht*“, nici e intrebarea, ca sa se bage in lege numai acest'a seu mai multe tribunale de instanti'a a dou'a, ci vorb'a e de instanti'a a trei'a; nu avemu aicea de a numerá judecatoriele, care stau supt acésta, ci ce are acest'a de a face (Bravo! in stâng'a.)

Dacă e vorba de instanța a treia și se vorbește totuși de a două, atunci densului i vine tocmai așa, că cându aru veni cineva la instanța a treia, că sa bage unu certificatu și pentru instanța a două. Apoi chiaru sa primim noi acesta cerere acumu, cugeta ca n'aru fi consultu, pentruca va veni tempulu și la împlinirea cererei acesteia; și atunci potemu într'o întielegere buna sa primim un'a judecatoria de instanța a două, insa potemu sa ne întielegem și la primirea a trei judecatorii. Aru rogă dar centrulu, a nu se mai întorçe pe lângă instanța a două ci sa se țina de aceea, de carea e vorba. Densulu recomanda amendementulu lui Puscariu, pentruca acel'a e mai potrivit, și dorește primirea lui și din partea centrului. (Bravo! sgototose in stanga.) Mai pe urma dice, ca desbaterile au duratu destulu, și elu cere incheierea lor. Se primesce.

Presedintele se roga, că din vorbitorii mai remasi sa-si alega fia care partida câte unu vorbitoru. Centrulu alege pre Gull, stanga impreuna cu o parte din dreapta (Magiarii) pre regalistu Koronka.

Gull vorbește in contra amendementulu lui Puscariu și se declara indestulitu cu proiectulu minorității și alu regimulu.

Koronka vorbește contra argumintelor Sasiloru, și in favoarea Româniloru; nu se declara pentru nici unu proiectu, ci dice: ca acest'a sa o decida votarea.

C. Schmidt face o observare personala contra unor termini intrebuintati de Balomiri.

Comissariulu regimulu de Papp combate pre aceia, cari deneaga autonomia sasésca, dicendu ca acesti'a au avut'o inainte de 48 și au recastigat'o prin diplom'a din 20 Octobru; arata lips'a creării judecatorii de a două instanța in Sabiiu, și dice, ca aceea nu e numai pentru Sasi, ci pentru toate natiunile, ce se afla pe teritoriulu acest'a. Recomanda proiectulu regimulu.

Presedintele întreba, ca referintele voiesce a vorbi ce-va la obiectulu acest'a? Ref. Dr. Maioru dice, ca elu nu afla nici o deosebire între amendementulu lui Puscariu și între proiectulu majorității. Referint. minor. Dr. Eugen de Trauschensfels într'o cuventare meritoria, desfășura trei fase in vieti'a politica a Sasiloru: 1) radicarea relatiunilor cu voturile curiale prin staturile adunate la anul 1791, — o lovitura grozava pentru Sasi, — insa remasa nesancționata; 2) Uniunea cu Ungari'a din anul 1848 unde chiaru și Sasi debuiro sa-si dea voturile lor de frica; aceea de se și facu într'o epoca candu afectele natiunale erau foarte inversiunata, totusi autonomia sasésca se recunoscù de către comisiunea incredintata cu lucrările uniunei; 3) e aceea, care însisi Români au urdit'o de două dile și au și adus'o la indeplinire, afara de vre-o cate-va puncte. Combate pre toti aceia, (Români și Unguri), cari au vorbitu contra proiectulu minorității, și-si incheia cuventarea între acclamatii din partea centrului.

Presedintele reasuma deosebitele proiecte, și dupa ce se unescu cu totii in privinti'a ordinii, in carea sa vina la votare, se propunu in urmatoriulu modu:

1) proiectulu minorității.

2) „ lui Puscariu.

3) „ majorității.

Proiectulu minorității, care e identicu cu alu regimulu, cade la votarea nominala cu 40 contra 48 voturi.

Proiectulu lui Puscariu se primesce cu o mica majoritate. (Episcopulu Fogarasy votéza atatu pentru proiectulu minorității, catu și pentru alu lui Puscariu.)

Siedinti'a se ncheia la 2 $\frac{1}{2}$ ore.

Immormentarea lui Barnutiu.

„Concordia“ din 11/23 Iuniu comunica pe largu ceremoniile de immormentare a le marelui literatu, bunului patriotu, nobilulu omu Simeonu Barnutiu. Suntemu fericiti a vedé, cum fratii nostri din Silvani'a sciura dá onorile din urma veneratelor osaminte a le unuia din cei mai mari fi ai natiunei. Preste 2000 oameni acursesera din apropiere și din departare la trista solemnitate, 50 preoti alergasera la Boccea romana, spre a comita cu rogatiunile și binecuventările lor unu sufletu nobilu, scapatu dintr'unu corpu multu suferitoriu. Astfelu cei ce petrecura la momentu osemintele lui Barnutiu devenira reprezentanti fideli ai natiunei române. Ceremonia funebrala o condusa D. Vicariu forancu Dim. Coroianu, care impreuna cu D. preotu Silvani și incoronara festivitaea prin cuvintele sele funebrale. Indata dupa immormentare se și proiecta facerea unei colecte pentru unu monumentu in memori'a lui Barnutiu, și într' $\frac{1}{4}$ ora se adunara 150 fl. Fratii nostri din Silvani'a facu apelu la toti Români, cari se sci

entusiasma de idei superioare, a concurge cu contribuiri la radicarea acestui monumentu. Jertfele acestea se voru tramite deadreptulu in epistole francate Reverendisimulu Domnu Dimitriu Coroianu pana la finea anulu curinte. — Fratii nostri gr. cat. in mai multe parti au facutu parastase pentru acestu luceaferu stinsu prea de tempuriu alu natiunei nostre. Noi, și de siguru toti Romanii gr. or. impreunamu rogatiunile nostre cu ale fratiloru de cealalta confessiune, ca sufletulu lui Barnutiu sa se odihnésca in cetele dreptiloru, și ca numele lui sa remana nemoritoriu in inim'a doiosei natiuni!

Sabiiu in 17 Iuniu. (Felurie.) Diuariele vienesene ne spunu, ca alegerile pentru congressulu serbescu se voru incepe in 1 și se voru termina in 15 Iuliu. Suntemu foarte nerabdati, ca ce voru face fratii nostri din Ungari'a și Banatu, și acceptamu, sa sa ne'nconoscintieze și pre noi despre pasii, ce-i voru intreprinde. — Din tote partile, de pe Muresiu, Oltu, Somesiu și Tarnavi sosescu scrii de esundari pagubitoare. — Tempulu de Marti ser'a incete iara ploiosu, cerulu plinu de nuori. — Despre mai multe proiecte de legi, sosite dela Vienn'a, vedi la: **Mai nou.**

Hatiegu in 11 Iuniu 1864. Conformu cu conclusulu adusu in siedinti'a III. a adunarei generale a Asociatiunei transsilvane din Blasiu in 8 Septembre 1863, prin care s'au alesu locul pentru tinerea siedintiei generale in anul acesta pe 1 Augustu c. n., opidulu nostru Hatiegu, subscripsulu are onore a aduce la cunoscinti'a prestimabilulu publicu, cumca locuitorii romani ai acestui opidu, privindu asta distinctiune de onore cu bucuria, s'au și ingrijitu a face pasii cuviinciosi, sfasiu spre împlinirea celoru de lipsa pentru primirea ilustriloru și stimatiloru oșpeti, au compusu unu comitetu, alu carui presedinte este Domnulu Nicolau Baisiu. —

Deci suntu rogati toti acei p. st. Domni, cari ne voru onora cu presentia dloru aicea la Hatiegu — cu ocaziunea adunarei generale a Asociatiunei pe diu'a susu menita, a incunoscinti'a de timpuriu, și adeca celu multu pana n 20 Iuliu a. c. pre Domnulu Presedinte alu Comitetulu Nicolau Baisiu despre venirea-le incete, ca asiá sa se pota face cele de lipsa pentru primire și incuarterare.

Totdeodata suntu rogata celelalte jurnale române, a lua notitia despre aceste siruri.

La insarcinarea Comitetulu suspomenitu din Hatiegu, — Nicolau Petroviciu m. p.

Varietati și noutati de di.

(Denumire.) Dupa „Wiener Zeitung“ d. oficialu postalu din Bucuresci Basiliu Popp e denumitu administratoru alu oficiulu postalu in Oradea mare. —

Despre surpatur'a de dealulu Boiti'a ni se scriu urmatoarele: 1 și 2 Iuniu, a. c. nainte de amedi, au fostu in hotarulu Porceseniloru și Boiceniloru pana la vama Romaniei, o versare infricosiata de apa, incatu s'au surpatu pamentulu cu copaci intregi, de sub polele Strambanului, și s'au adusu pana in Oltu; drumulu dela Boiti'a pana la Riulu-Vadului asiá de tare s'au stricatu, incatu numai pedestru mai pote nescine merge pe elu. Dar o ntemplare și mai trista: unu omu din Porcesci, fiindu adou'a di in apropierea apelu curgatoare de sub munte, l'au acoperitu diluviulu acel'a inspaimentatoriu, și l'au inecat, remanendu-i doi prunci orfani și sotia veduva.

Principatele române unite.

Principele domnitoriu a sositu in 10/22 Iuniu din calatori'a constantinopolitana la Bucuresci in cea mai deplina sanatate. Despre intempnarile, ce i s'au facutu la intrarea in capitala, nu scimu inca nimicu mai de aproape; dar succesulu acestei calatorii, de si publiculu mare nu pote avea pretensiunea de a le cunosce tote de pe acumu, totusi pentru noi suntu garantia destula pentru cea maibuna și mai vesela primire a Domnitorulu in tierra. In adeveru fratii transcarpatini potu fialosi cu domnitoriu lor! Cetitorii nostri se voru convinge deplinu despre adeverulu acestui asertu, dupace voru ceti calatori'a Domnitorulu, ce o comunicamu pe largu in foiti'a „Telegr.“

Ajutoriulu celu generosu de 6000 galbeni, votatu de camera Romaniei pentru banatienii cei loviti de sece'ta anul trecut, s'a tramisu din partea ministerulu de stata romanu catra agenti'a c. r. austriaca din Bucuresci in 15/27 Maiu, car de acest'a guvernulu austriacu in 5 Iuniu. Impartirea acestei sume de 3500 Napoleon-d'orisa facutu astfelu: pentru comitatulu Carasiu 7260 fl., com. Timisiorei 10,180 fl., com. Torontalulu 12,945 fl., cerculu Chichinda 1000 fl., și orasiulu Versectiu 550 fl., — summa 31,935. Drumulu de feru Vereio-

rov'a—Craiov'aseva incepe câtu de curendu, si asiá se vede, ca contielegerea între Austriá si Romani'a n'au urmatu.

Prospectu politicu

Conferintiele de Londr'a au remasu in fine fára rezultatulu doritu: nici poterile aliate, nici Dani'a n'au voitu sa priimésca propunerea Engliterei: de a ncredintiá decidera causei germano-danese unui arbitru séu judecatoru de pace. Astfelu resboiulu intrecurmatu se va ncepe iara in 26 Iuniu c. n.

Regele Guiliemu din Württemberg a reposatu in 13/25 Iuniu. Densulu a fostu celu mai betránu monarchu in Europ'a: nascutu la anulu 1781.

Intre Poloni si Rusi totu se mai intempla câte o lovitura.

Calatori'a Principelui Cuz'a.

Courrier d'Orient din 11 Iuniu scrie.

Mari'a Sea Principele Domnitoriu alu Principatelor-unite a sositu Marti la Constantinopole. Eata câte-va amenuntimi despre caletori'a Inaltímei Sale.

Dumineca, la 6 óre de diminetia, principele Alessandru Ioann I. a pornitu din Bucuresci: a sositu la 11 óre la Giurgiu, unde Inaltímea Sea a fostu priimitu cu acclamatíunile cele mai calduróse.

Principele Domnitoriu s'a imbarcatu cu suit'a Sea pe vaporulu acceleratu alu companiei Danubiului „Archiduces'a Sofi'a.” Mari'a Sea a pastratu incognito pe bórdulu bastimentulu austriacu. Cu tóte astea, in momentulu candu packebotulu porníá, o multíme considerabila adunata pe malu a salutatu pre Principele Domnitoriu cu vivate repetíte.

La 8 óre sér'a, Mari'a Sea sosiá la Cernovod'a.

Dupa câte-va minute, Principele fu complimentatu pe bordu de Salih Pasi'a generalu de brigada, siefu alu Statulu majoru, care a fostu atasiatu pe lângá persón'a Principelui Alessandru Ioann. D. Bordénu gerantele agentíei Principatelor unite lângá sublimea Pórtá, se presentá totdeodata. Pasi'a anuntiá Principelui Domnitoru, ca o corveta, Beyruthul, pusa la dispositiunea Mariei Sale de Maiestatea Sea Imperiale Sultanulu, l'ascept'a la Kiustenge.

Salih-Pasi'a avú onóre a petrece o parte din séra cu Principele si a-i presentá, cu doi oficiari ai corvetei, pe generalulu Nusret-Pasi'a, directorulu emigratiunei circasiane.

Inaltímea Sea petrecú nóptea pe bordulu Beyruthului.

Adóu'a dí, Luni, Principele priimi din nou pe tramisulu Sultanulu si pe Cusret Pasi'a. Mari'a Sea ascultá cu unu mare interesu deslusířile, ce avú onóre ai dá generalulu Nusret despre emigratiunea circasiana, si generósele sacrificie ce si impune guvernulu imperiale, cá sa dea nefericítulu esilati o patria nóua. In asta lunga convorbire, Principele Domnitoriu, aflándu, ca erá lipsa de lemne, declará celoru doi pasi, ca doriá a se asoci'a la operá de umanitate a Sultanulu, si porunci a se dá prin telegrafu ordinu ministrulu seu din Intru de a liberá lui Nusret Pasi'a tóte lemnele, de cari s'aru poté dispune din padurile unei insule románe situata in fati'a Cernavodei.

La diece óre, unu trenu espresu fu pusu la dispositiunea Mariei Sale. D. Barkley, directorulu drumulu de feru, avú onórea de a conduce elu ensusi acestu convoitu.

Pentru a se duce la drumulu de feru, Principele Alessandru Ioann I-iu a imbracatu uniform'a de mica tinuta de oficiariu generale. Inaltímea Sea, insóttu de Salih Pasi'a, trecú prin sířurile de Circasieni pedestri si calári, pe cari Nusret Pasi'a a avutu gratiós'a atentiune de a-i insířui asupr'a trecerei Inaltímei Sale.

Dupa ce se opri unu quartu de ora la Mediene, trenulu espresu sosi la Kiustenge la 11 $\frac{1}{2}$ óre.

Beyruthulu erá dej'a gat'a. Mai nainte de a se duce pe bordu, Principele Alessandru Ioann voi sa multímésca insusi D-lui Barkley si-i oferi, dreptu aducere aminte de trecerea Sea, unu orologiu magnificu, ornatu cu cifr'a Sea, in diamante.

La Kiustenge, tóte autoritáțile civili si militare erau adunate la intrarea in portu, cá sa faca onóre Mariei Sale. Principele Domnitoriu se duse pe bordu, in vasulu celu mare Beyruth, dinaintea cáru'a felfei'a pavilionulu tricoloru románu; echipagiulu se aflá sub arme, si candu Mari'a Sea puse piciorulu pe podulu Beyruthului, o salva de 21 tunuri salutá pe óspetele illustru alu Sultanulu. Totodata, pavilionulu princiaru erá radícatu pe catargulu celu mare alu corvetei.

La dóua óre, Beyruthulu porníá pe unu tempu

Redactoru respundiatoru **Zacharia Boiu.**

magnificu, de care s'a bucuratu pána la sosirea sea in Bosforu.

In momentulu, candu Beyruthulu trecea pe dinaintea Therapialei, pavilionulu Principelui Alessandru Ioann a fostu salutatu de aviso stationariu francesu, care a radícatu pe catargulu seu celu mare colorile románe.

Marti, la nóue óre si jumetate, Beyruthulu aruncá ancor'a inaintea cioscului (palatulu) imperialu dela Apele-Dulci.

Indata, Kiamil-bey, marele maestru de ceremonie alu palatulu, se duse pe bordu in mare uniforma. Kiamil-bey se scusá, ca nu s'a dusu inaintea Principelui Alessandru Ioann pána la Cernavod'a, silitu fiindu de a se aflá in díu'a precedinte la Dardanele, cá sa priimésca pe principés'a egipténa, mum'a vice-regelui.

Dupa Kiamil-bey, sosira oficiarii otomani desemnati de M. S. P. spre a fi atasiati pe lângá persón'a principelui Alessandru Ioann câtu vá siedea la Constantiuopole. Generalulu Salih-pasi'a, siefulu acestui statu-majoru, presentá Mariei Sale: „Pe colonelulu de statu-majoru Alibey, vechiu directoriu alu colegiului otomanu la Paris.

„Pe capitanulu adjutantu-majoru Ethem-efendi, vechiu elevu alu scólei de statu-majoru din Franci'a.

„Pe capitanulu adjutantu-majoru Gelal-bey, nepotulu Al-tetii Sale vice-regelui Egidtului si vechiu elevu elu scólei de St. Cyr din Franci'a.

„Dupa aceste priimiri, Principele Domnitoriu alu Romániei esí din vasulu Beyruth, si pavilionulu Mariei-Sale fu din nou salutatu de artileria in momentulu candu inaltímea Sea esíá de pe bordu. Pe tiermu, de-o companie de suavi din gard'a imperiala erau insířuite pe cheiu si presentare armele. Principele Alessandru Ioann intrá in pálatulu de la Apele-Dulci cu tóta suit'a Sea.

„Se scie ca acestu maretu kiosku imperialu a fostu rezervatu pána acumu numai pentru persón'a Maiestátii Sale Imperiale Sultanulu. Prin o distinctiune cu totulu particularia si prin vointi'a suverana a M. S. I., palatulu de la Apele-Dulci a fostu pusu la dispositiunea Mariei Sale Principelui Domnitoriu alu Principatelor-unite. (Va urmá.)

Mai nou. Pecandu incheiamu, audímu, ca au sositu mai multe proiecte de legi pentru diet'a transilvana, între cari unulu pentru impartířea tierrei spre mai bun'a administrare politica si judiciara, alu doilea pertru organizarea judecatorieloru de instanti'a antái'a, si alu treilea pentru organizarea administratiunei politice. — Din proiectulu primu estragemu, catíř'aru fi ase impartířin urmatóřele 9 municipie: 1. alu Deajului, 2. alu Clusiului, 3. alu Belgradului, 4. alu Devei, 5. alu Sabiului, 6. alu Fagarasiului, 7. alu Odorheiului, 8. alu Reghinului, 9. alu Naseudului. Vom deveni la acestu obiectu.

Nr. 10—1 **Escriere de concursu.**

Infiantíndu-se prin incuviintiare mai inalta in comun'a opidului Resinari statiunea de medicu comunalu, se deschide prin acést'a concursu spre ocuparea eii.

Cu acestu postu e impreunatu afara de accidentiile de pela pacienti (cáte 10 cr. dupa visita), unu salariu anualu de 900 f. adica: Nóue sute fiorini v. a. ce se va radíca din cass'a alodiala a opidului in rate trimestrale decursive.

Competítorii la acésta statiune voru avé a-si tramite franco harthiele loru in asta privire la oficiulu subsemnatu (post'a Sabiiu) celu multu pána in 15 Augustu cal. nou, dovedindu fiacarele prin diplomele recerute,

a) ca au absolvitu cursulu medicinei la o universitate, avendu depusu doctoratulu dupa tóte cerintiele statulu nostru, si mai de aprópe —

b) ca este doctoru de medicina, doctoru de chirurgia si magistru de obstetricia.

Alegerea se va faec in sensulu statuteloru statorite in asta privire si aprobate dela locurile mai inalte.

Resinari, 25 Iuniu 1864.

Oficiulu opidanu.

Nr. 11—1 **o familia onesta germana**

din Sabiiu doresce a luá câte-va domnisióre tinere in crescere. Pentru cultivarea si perfectiunarea loru se pórtá grija cea mai consciintiósá. Totu acolo se instrúeaza dame intr'unu modu practic si usioru in facerea de haine.

Desluciri mai de aprópe se dau in Sabiiu, piati'a mica nr. 404, etagi'a I.

Actele Sinodulu Bisericei gr. or. din Tranni'a din an. 1864. au esítu de sub tipariu si se afla de vendiare la tipografi'a diecesana in Sabiiu. Pretiulu 1 fl.; epistole francate.

Editur'a si tipariulu tipografiei diecesane.